

[Schmidt.]

Folk, ikke have noget imod, bare man lader os i Ro.

Det er dog ikke saaledes, at det nationale Spørgsmaal vil kunne løses paa den Maade, at et Folk lod det andet være i Ro; det kan ikke slaa til, for vi dernede lever paa den samme Jord, hører een Stat til, lever under de samme økonomiske Vilkaar, har det samme Styre ogsaa paa det kulturelle Omraade; kort sagt, der er meget tilfælles, og meget, som begge Folkeslag maa dele med hinanden ogsaa dér, hvor det føles mindre bekvemt. Derfor er det ikke nok at sige til hinanden: Lad os være i Ro — om end der var meget vundet, naar vi havde lært det.

Jeg har nu i al den Tid, jeg har haft Lejlighed til her fra denne Talerstol at ytre mig om Forholdene, prøvet paa at forklare, hvorledes Opgaven at ordne Samlivet mellem to Folkegrupper paa en rigtig og betryggende Maade ikke er løst, men at det netop er den Statsmandsopgave, der maa tages fat paa, og at det er en stor Opgave, af europæisk Rang; de samme Opgaver melder sig saa mange Steder paa vor Verdensdel og netop paa de mest saarbare Steder, hvor Freden saa let trues, naar man ikke har den rette Haand til at ordne Forholdene. Det har man aldrig villet høre, Grænsen var draget paa den mest retfærdige Maade, Styret var liberalt, Undtagelseslove blev ikke brugt, og hvad man ellers kunde finde paa at rose sig af.

Det er denne golde Selvros og Selvtilfredshed, som hindrer Danmark i at tage noget som helst afgørende og befriende Skridt i de nationale Spørgsmaal vore to Folk imellem, og det var det, den Tale særlig grelt eksemplificerede, som det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen holdt i Anledning af Dybbøldagen. Det ærede Medlem ved, at jeg respekterer hans gode Vilje, og at jeg kender den høje Mening, han har om det tyske Folk, men det sker jo ikke saa sjældent, at man glemmer slikt, naar man saa møder Vanskeligheder, som man ikke kan blive Herre over, og dem møder det ærede Medlem altsaa i Grænseegnene. Den Tale, som det ærede Medlem holdt, var paa den ene Side meget stærkt præget af gamle Minder, der kan vække Smerte og vel ogsaa Forbitrelse i Sindene, og paa den anden Side af en næsten jublende Stemning over, at det nu alt sammen laa bagved, og at en ny herlig Tid var oprundet under dansk Styre, et Styre, der vel ikke havde magtet alt endnu, men det vilde komme alt sammen, og

derfor: Ære være det danske Folk, og Glæde over alt, hvad der er sket i de sidste omtrent 20 Aar, og en tryk Tro paa en lys Fremtid.

Saaledes omtrent var Tonen, og man kan godt forstaa, at den kunde gøre Hjerterne varme, dog ikke vore, thi al den Selvglæde og Selvtilfredshed, saa velgørende det end kan være at indhulle sig deri, er aldeles uberettiget. For ikke at blive skarpe vil jeg kun spørge: Var det virkelig klogt at fortælle om Grænsen, at den er saa retfærdig, som tænkes kunde, og at Danmark aldrig har planlagt noget imod Tyskland, der var udsprunget af Nag eller Hævnfølelse, naar dog ethvert historisk velorienteret Menneske saa godt ved, at den Løsning, man fandt i 1920, var bygget paa den Overbevisning, at Tyskland nu for bestandig var gledet ud af Sagaen, i det mindste som Stormagt, og at de danske Mænd, som raadede til at benytte sig af Tysklands Afmagtsstilling, fik væsentlig Indfyldelse paa Udviklingens Gang? Var det virkelig klogt at minde om, at Grænsedragningen staa i saa nøje Forbindelse med Versailles-Traktaten? Var det klogt at fortælle om, hvilken Lyst det var at se paa alle de Fremskridt, der siden 1920 var sket i Nordslesvig: de gode Veje, de mange nye Huse, nye Mejerier, nye Skoler, Meliorationsforetagender og deslige, da dog enhver Nordslesviger ved — og det burde det ærede Medlem ogsaa vide —, i hvilken fortvivlet Stilling Flertallet af de Landmænd i de nye og de gamle Huse befinder sig, hvor dyrt alt er, hvad der befordres ind i Landet paa de mange gode Veje, og hvor utilstrækkelige Priserne paa de Produkter, vi udfører, er. Jeg tvivler ikke paa det ærede Medlems gode Hjerter og Vilje til at ændre disse Forhold, men jeg kan forsikre, at man i Nordslesvig ikke kan øjne, at man er paa Vej ud af Uføret, og at man dér mere og mere mister Troen til, at der virkelig sker noget gennemgribende. Var det virkelig klogt at appellere til det tyske Folk om at lade de hadske Følelser falde paa Grund af en Ytring om blødende Grænser, der skal findes i tyske Skolebøger, naar dog netop det Udtryk „blødende Grænser“ ikke siger noget om Had, men om Saar, der er slaaet og ikke er blevet helbredet. Det ærede Medlem kender ikke den tyske Befolkning i Nordslesvig, naar han ikke kender noget til de blødende Hjerter, der findes dér, for Resten ogsaa paa dansk Side. Sandelig, det er en Opgave af Rang at forandre disse Forhold. Danmark maa endelig forstaa, at det nationale Spørgsmaal dernede ikke er løst ved en Grænse-